

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

426. Meddelelse. 15. Juli 1948.

A. Forsøgsresultater.**Forsøg med Skalotteløg.****A. Orienterende Kulturforsøg med Skalotter.**

Forsøgene, der er udført ved Hornum i 1945—1946—1947, har omfattet 6 Spørgsmaal. Hvor ikke andet er nævnt, har Rækkeafstanden været 50 eller 60 cm, Læggeafstanden 15 cm og Størrelsen af Læggeløgene ca. 15 g. Udbyttet er angivet i kg pr. Ar efter Fradrag af Læggeløg.

1. Forskellig Række- og Planteafstand.

Det største Udbytte pr. Arealenhed blev naaet ved at anvende en lille Rækkeafstand og en forholdsvis stor Planteafstand i Rækken, 33×15 cm, idet denne Afstand gav et Udbytte paa 181 kg pr. Ar. Ved at lægge Skalotter paa 50×10 cm Afstand gik Udbyttet ned til 166 kg, og ved at lægge Løgene ud paa 50×20 cm Afstand, saaledes at der kun blev anvendt halvt saa mange Læggeløg, gik Udbyttet ned til 120 kg pr. Ar.

Naar der tages Hensyn til, at Renholdelsesarbejdet bliver mere besværligt ved den lille Rækkeafstand, fordi der ikke kan radrenses med Hestekraft, og at Udbyttet kun gik ned fra 181 til 166 kg ved at gaa over til 50 cm Rækkeafstand, vil det næppe være lønnende paa store Arealer at anvende den lille Rækkeafstand, men derimod kan Skalotter ved større Rækkeafstand med Fordel lægges tættere i Rækken.

Udbytte ved forskellig Række- og Planteafstand:

Afstand 33×15 cm	Udbytte 181 kg	Løgstørrelse 17 g
» 50×10 cm	» 166 kg	» 17 g
» 50×20 cm	» 120 kg	» 19 g

2. Smaa, middel og store Skalotter lagt med forskellig Afstand i Rækken.

Forsøgene blev udført med 3 forskellige Løgstørrelser, 7.5, 15 og 30 g, og 4 forskellige Læggeafstande i Rækken, 5, 10, 15 og 20 cm. Rækkeafstanden var ens, 50 eller 60 cm.

Det største Udbytte blev opnaaet ved at lægge 7.5 til 15 g Løg med 5 cm Afstand, hvorefter fulgte 15 og 30 g Løg lagt med henholdsvis 10 og 15 cm Afstand i Rækken.

	Udbytte i kg pr. Ar			Størrelse af de avlede Løg i g		
	Læggeløg:	7.5	15	30 g	7.5	15
Afstand 50—60 × 5 cm.....	170	178	—	19	14	—
» 50—60 × 10 cm.....	138	162	—	24	20	—
» 50—60 × 15 cm.....	96	145	156	27	24	15
» 50—60 × 20 cm.....	—	119	147	—	22	17

Naar Skalotter blev lagt med stor Afstand, gav de større Løg, end naar de blev lagt med mindre Afstand.

Størrelsen af de avlede Løg var afhængig af Læggeløgenes Størrelse, idet 7.5 g Læggeløg gav store Skalotter, der vejede 19 til 27 g, medens 30 g Løg gav Skalotter paa 15 til 17 g i Gennemsnit.

Løgavlere kan saaledes ved at lægge smaa eller store Løg eller ved at variere Læggeafstanden i Rækken vælge, om de vil avle store Skalotter til Spisebrug eller mindre Skalotter til Salg som Læggeløg.

Gælder det om hurtigst muligt at opformere Skalotter, og der er frit Valg mellem smaa eller større Læggeløg, opnaas den hurtigste Formering ved at lægge smaa Løg og gøre Planteafstanden forholdsvis stor.

	Udbytte efter 1 kg Læggeløg i kg		
	Løgstørrelse:	7.5	15
Afstand 50—60 × 5 cm.....	5.7	3.0	—
» 50—60 × 10 cm.....	9.2	5.4	—
» 50—60 × 15 cm.....	9.6	7.1	3.9
» 50—60 × 20 cm.....	—	8.0	4.9

3. Forskellig Læggedybde og Lægge maade.

Det bedste Resultat blev naaet ved at lægge Løgene i 5 cm dybe Riller, men Nedtrykning af Løgene i velbehandlet Jord til samme Dybde gav dog kun et 4 pCt. lavere Udbytte. Lægning af Løgene i 10 cm dybe Riller nedsatte Udbyttet med 22 pCt.

	Udbytte i kg	Forholdst.	Løgst. i g
Nedtrykket i 5 cm Dybde.....	149	96	18
Lagt i 5 cm dybe Riller.....	155	100	18
Lagt i 10 cm dybe Riller.....	121	78	16

Skalotter bør kun lægges saa dybt, at Løgene er dækket med 1 à 2 cm Jord.

4. Forskellig Læggetid.

I Forsøgene blev der afprøvet flere Læggetider, men Vejrforholdene tillod ikke helt de samme Læggetider hvert Aar.

Udbytte i kg pr. Ar:				1945	1946	1947	Antal Stokløbere 1946
Læggetid ca.	$\frac{20}{2}$		96	104	—	500
»	»	$\frac{10}{3}$	102	—	—	—
»	»	$\frac{25}{3}$	118	124	—	463
»	»	$\frac{10}{4}$	121	110	169	30
»	»	$\frac{30}{4}$	—	—	163	—

Forsøgene viste ingen Fordel ved at benytte den tidligste Lægning. Det bedste Resultat blev naaet ved at lægge Skalotter i bekvem Jord omkring 1. April. Ogsaa af Hensyn til Stokløbning vil det være en Fordel ikke at lægge Løgene for tidligt.

5. Forspiring af Skalotter.

Forspiring gav et forskelligt Resultat i de 2 Aar Forsøgene blev gennemført, men det synes ikke at være nogen Fordel at forspire Læggeløgene, idet Arbejdet ved Lægning af de forspirede Løg bliver større og skal gøres mere omhyggeligt. I Almindelighed vil det næppe kunne betale sig at forspire Skalotter, men har man et Parti Løg, der er begyndt at spire, kan man uden større Risiko for Nedgang i Udbyttet benytte dem til Lægning.

Udbytte i kg pr. Ar:		1945	1946
Ikke forspirede.....		102	124
Forspirede.....		122	111

6. Varmebehandling af Skalotter.

I Lighed med den Varmebehandling der foretages med Blomsterløg og Keba-Stikløg, blev Læggeløg af Skalotter stillet i et varmt, tørt Rum i 2 Maaneder før Lægningen og sammenlignet med ubehandlede Skalotter. Forsøgene, der blev gennemført i 2 Aar, gav det overraskende Resultat, at Udbyttet blev øget med 85 og 47 pCt. henholdsvis i 1946 og 1947.

Varmebehandlingen blev gennemført ved, at Læggeløgene blev stillet i et Fyrrum fra 15. Januar til 15. Marts. Luften var relativ tør, men Temperaturen svingede mellem 15 og 20° C. Nye Forsøg, der udføres ved konstant Luftfugtighed og med forskellige, men konstante Varmegrader, er paabegyndt.

Udbytte i kg pr. Ar:		1946	Forh.tal	1947	Forh.tal	Løgst.	Stokl.
Ikke varmebehandlede.....		124	100	122	100	19	463
Varmebehandlede.....		230	185	179	147	23	0

Varmebehandlingen har ikke alene øget Udbyttet, men ogsaa hindret Stokløbning.

B. Forsøg med Skalotter fra forskellige Avlssteder.

1. Røde og gule Skalotter.

Ved en orienterende Undersøgelse i 1944 ved Hornum med Prøver af røde og gule Skalotter viste det sig, at de røde Skalotter kun havde ringe Dyrkningsværdi. De avlede Løg var smaa, og Udbyttet blev lavt, ligesom der fremkom mange flere Stokløbere paa de røde end paa de gule Skalotter.

Udbyttet i Gennemsnit for 11 Prøver af den gule Skalotte var 176 kg pr. Ar. Antal Stokløbere 31.

Udbyttet i Gennemsnit for 2 Prøver af den røde Skalotte var 84 kg pr. Ar. Antal Stokløbere 380.

Den røde Skalotte kan derfor ikke anbefales til almindelig Dyrkning.

2. Gule Skalotter.

I 1945 blev 8 Prøver af gule Skalotter fra Jydsk Løgsektions bedste Avlere medtaget i ordinære Forsøg ved Hornum, og denne Afprøvning blev i 1946 og 1947 tillige gennemført ved Virum, Blangsted og Spangsbjerg.

De prøvede Skalotter var alle af den langbladede Type med rødgule Løg. De var ikke meget forskellige i Udseende, saa det var vanskeligt at adskille Prøverne fra hverandre.

Udbyttet blev i Gennemsnit af 8 Forsøg 172 kg pr. Ar og svingede fra 212 til 149 kg i de enkelte Forsøg.

6 af 8 Prøver laa ret ens i Udbytte og gav fra 182 til 170 kg pr. Ar, de varierede i Forhold til Gennemsnitsudbyttet kun fra 6 pCt. over til 2 pCt. under Middel.

De 2 daarligste af Prøverne, fra Avler Nr. 22 og 59, laa 5 og 11 pCt. under Middel. Aarsagen til det lavere Udbytte af sidstnævnte Prøver skyldtes antageligt, at disse var mere modtagelige for Graaskimmel og Løgskimmel end de øvrige. Graaskimmel, der tidligere kaldtes Drueskimmel, optræder saavel paa Lageret som i Marken. Løgskimmelen angriber de grønne Blade.

Der var ved den anvendte Størrelse af Læggeløg, 15 g, og en Læggeafstand paa 50 × 15 cm, kun ringe Forskel i Størrelsen af de avlede Løg, der i Gennemsnit kun varierede fra 15 til 17 g. Ligeledes fandtes der ikke sikker Forskel hverken paa Prøvernes Tilbøjelighed til Stokløbning eller Holdbarhed paa Lageret.

Af de prøvede Skalotter maa de 6 bedste fra Avler Nr. 8, 4, 24, 11, 65 og 14 anses som gode yderige Prøver, medens Skalotter fra Avler Nr. 22 og navnlig fra Avler Nr. 59 stiller sig mere tvivlsomme og bør udgaa af Fremavl. Skalotter fra Avler Nr. 24 og 65 er for Tiden de mest benyttede til Fremavl af Læggeløg.

Udbytte af avlede Skalotteløg i kg pr. Ar.

Avler Nr.	Gns. af 8 Forsøg kg	Forholdst. storrelse	Løg- storrelse g	Virum kg	Blangsted kg	Spangsbj. kg	Hornum kg
8	182	106	16	179	175	149	199
4	181	105	17	159	183	148	205
24	180	105	17	162	162	154	213
11	178	104	16	169	172	154	197
65	171	99	17	149	157	169	196
14	170	98	15	150	165	155	190
22	164	95	16	154	168	137	177
59	153	89	15	137	157	125	170

Trykt i 19000 Eksemplarer.